

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 1T/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620010238
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Tomus
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1620010238.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky samosudcom JUDr. Erikom Tomusom, v trestnej veci obžalovanej Ing. M. Z., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 03. mája 2021, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaná:

Ing. M. Z., narodená XX. A. XXXX v I., trvale bydliskom ul. U D. č. XXXX/X, XXX XX S.,

sa uznáva vinnou, že

dňa 04.06.2019 o 18.15 h viedla osobné motorové vozidlo značky S. W., strieborná metalíza, ev. č.: MA-XXXCL v meste Stupava, po ulici Hlavná v smere do centra mesta, kde pri Centre voľného času „Sunéčko“ sa dostatočne nevenovala vedeniu vozidla a nesledovala situáciu v cestnej premávke, kde pravou časťou vozidla narazila do tam zaparkovaného motorového vozidla značky S. K., biela metalíza, ev. č.: MA-XXXDP, so svojim vozidlom pokračovala ďalej v jazde a zaparkovala ho na ulici Hlavná, oproti hotelu Eminent, následne bola s vodičkou Ing. M. Z. vykonaná dychová skúška, pričom v čase o 18.55 h jej bola prístrojom AlcoQuant 6020 plus č. A409613 nameraná hodnota 1,70 mg/l alkoholu v dychu (3,54 promile alkoholu v krvi) a opakovanou dychovou skúškou v čase o 19.45 h jej bola nameraná hodnota 1,67 mg/l alkoholu v dychu (3,48 promile alkoholu v krvi), pričom pri dopravnej nehode bola majiteľke vozidla S. K. Mgr. D. L., PhD., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., P. XXXX/XX, spôsobená škoda vo výške 1.161,74 €,

teda

v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodila vplyvom návykovej látky, vykonávala činnosť, pri ktorej by mohla ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

čím spáchala

prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa jej
ukladá

podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. k), písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 3 Trestného zákona súd obžalovanej ukladá trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 5 (päť) rokov a 7 (sedem) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodených:

- Mgr. D. L., PhD., nar. XX. O. XXXX v J., trvale bydliskom ul. P. č. XXXX/XX, XXX XX S., a
- KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom ul. Štefánikova č. 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545,
s ich nárokmi na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky podal dňa 19. mája 2020 Okresnému súdu Malacky obžalobu z 19. mája 2020, č. 2Pv/201/19/1106-27, na obžalovanú Ing. M. Z. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaná po poučení o svojich právach a povinnostiach urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len Trestný poriadok), že je vinná zo spáchania skutku uvedeného vo výroku tohto rozsudku. Vzhľadom na vyhlásenie obžalovanej súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3, písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku a vo vzťahu k tomuto skutku zisťoval, či obžalovaná:

c) rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa jej kladie za vinu, na čo obžalovaná odpovedala: Áno.

d) bola ako obžalovaná poučená o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či jej bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohla radiť o spôsobe obhajoby, na čo obžalovaná odpovedala: Áno.

f) rozumie právnej kvalifikácii skutku, ako trestného činu, na čo obžalovaná odpovedala: Áno.

g) bola oboznámená s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin kladený jej za vinu, na čo obžalovaná odpovedala: Áno.

h) sa dobrovoľne priznala a uznala vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako určitý trestný čin, na čo obžalovaná odpovedala: Áno.

Súd na základe vyhlásenia obžalovanej o uznaní viny a jej kladných odpovedí na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku, prijal toto vyhlásenie obžalovanej o uznaní viny zo skutku uvedeného vo výroku tohto rozsudku a zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaná priznala spáchanie skutku, sa nevykoná. Súd preto uznal obžalovanú za vinnú z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd vzhľadom na prijatie vyhlásenia obžalovanej podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vykonal dokazovanie len ohľadne trestu a náhrady škody, a to oboznámením vyčíslenia škody č. l. 13 - 14, záznamu z dopravnej nehody č. l. 15 - 17, vyjadrenie Komunálnej poisťovne, a.s. č. l. 68 - 72, listinného dôkazu doloženého obžalovanou č. l. 73 - 74, evidenčnej karty vodičky č. l. 114 - 118, obhajobou predloženého potvrdenia od MUDr. K. Z., aktualizovaného odpisu registra trestov a centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov z 03. mája 2021.

Pri ukladaní trestu obžalovanému súd vychádzal zo závažnosti prečinu, z ktorého bola obžalovaná uznaná vinnou a ktorú určuje zákonodarca stanovením rozpätia trestnej sadzby, pričom v danom prípade je výška trestnej sadzby stanovená zákonom (§ 289 ods. 1 Trestného zákona) v rozpätí až na 1 rok.

Vo všeobecnosti súd konštatuje, že pri ukladaní trestu musí súd v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu. Závažnosť trestného činu určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy, podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia,

zaraďuje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov (napríklad alternatívnych, nespojených s odňatím slobody), prípadne povinnosť súdu uložiť len trest odňatia slobody.

Súd vyhodnotil kritériá, ktoré sú uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Trestného zákona a ktoré sú fakticky vyjadrením znakov skutkovej podstaty trestného činu a to objektívnej stránky (spôsob spáchania činu a jeho následok), subjektívnej stránky (zavinenie a pohnútky), subjektu (osoba páchatel'a) a ďalej tiež prirážajúcich a poľahčujúcich okolností ako aj pomerov páchatel'a a možnosťami jeho nápravy.

Súd u obžalovanej zistil dve poľahčujúce okolnosti spočívajúce v tom, že obžalovaná dobrovoľne nahradila spôsobenú škodu [§ 36 písm. k) Trestného zákona], a v tom, že obžalovaná sa k spáchaniu skutku priznala a skutok ofutovala [§ 36 písm. l) Trestného zákona]. Prirážajúcu okolnosť súd nezistil žiadnu. U obžalovanej teda prevažuje pomer poľahčujúcich okolností nad prirážajúcimi v pomere 2:0, v dôsledku čoho súd v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona znižoval hornú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody o 1/3, pričom základom na zníženie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby, t. j. z 1 roka na 8 mesiacov; takýmto spôsobom dospel súd k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody až na 8 mesiacov.

Pokiaľ ide o spôsob spáchania činu a jeho následok, tak súd konštatuje, že podstatou skutkového deja bolo to, že obžalovaná sa v daný pracovný deň v meste na frekventovanej ulici v poobedných hodinách plne nevenovala vedeniu vozidla, následne havarovala do zaparkovaného vozidla a zhruba o 40 minút po havárii jej bola dychovou skúškou zistená hodnota 1,70 mg/l alkoholu v dychu (3,54 ‰) a o ďalších 50 min. hodnota 1,67 mg/l alkoholu v dychu (3,48 ‰).

Skutočnosti, ktoré sa týkajú spôsobu spáchania činu a jeho následku - dostatočné nevenovanie sa vedeniu vozidla a nesledovanie situácie v cestnej premávke a to pri stupavskom Centre voľného času, narazenie do tam zaparkovaného motorového vozidla a tým spôsobenie škody vo výške 1.161,74 €, napriek tomu pokračovanie obžalovanej so svojim vozidlom ďalej v jazde po Hlavnej ulici - súd vyhodnotil v neprospech obžalovanej, nakoľko táto v poobedných hodinách, v čase, kedy v meste na hlavnom cestnom ťahu počet účastníkov cestnej premávky býva vysoký, a to dokonca pri Centre voľného času, sa v stave ťažkej opitosti rozhodla šoférovať osobné motorové vozidlo po rušnej ceste.

Pri ukladaní druhu a výšky trestu súd teda vychádzal z načrtnutých okolností prípadu, najmä z toho, že obžalovaná sa dopustila stíhaného trestného činu tak, že jazdila veľmi výrazne pod vplyvom alkoholu (3,54 promile), pričom obžalovaná vedela, že vedie motorové vozidlo po tom, ako užila alkoholické nápoje. Obžalovaná teda vedome ignorovala pravidlá cestnej premávky (zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktoré zakazujú vodičom jazdu bezprostredne potom ako uživali alkoholické nápoje, respektíve v prípadoch, kedy by mohli byť ešte ovplyvnení alkoholickými nápojmi. Z tohto pohľadu je bez významu, aké okolnosti ju k vedomému porušeniu zákazu viesť motorové vozidlá pod vplyvom alkoholických nápojov viedli (relevantnou okolnosťou by bolo len konanie v krajnej núdzi, o krajnú núdzu však v posudzovanom prípade celkom zjavne nešlo).

Pokiaľ ide o samotnú jazdu obžalovanej pod vplyvom alkoholu, tak výška nameranej hodnoty alkoholu v dychu bola tak mimoriadne vysoká, že vylučovala spôsobilosť obžalovanej riadne sa venovať riadeniu vozidla a dostatočne rýchlo reagovať na prípadných iných účastníkov cestnej premávky. Súd v tejto súvislosti pripomína judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej vedenie motorového vozidla vodičom, ktorý požil väčšie množstvo alkoholu, je potrebné považovať za činnosť, kde možnosť ohrozenia chránených záujmov vyplýva už z povahy vozidla, ktoré svojou váhou a motorickou silou môže spôsobiť vážne deštruktívne účinky (R I/1966). V súdnej praxi sa pritom spravidla považuje za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky taký stupeň opojenia vodiča alkoholom, ak je vodičovi v čase jazdy nameraná hladina alkoholu najmenej 1 promile (R 12/1985). Alkohol je pritom, vo všeobecnosti, považovaný za návykovú látku, ktorá je spôsobilá nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti alebo sociálne správanie (§ 130 ods. 5 Trestného zákona). Obžalovaná mala určite vedomosť o týchto účinkoch alkoholu, pretože na takéto poznanie nie je potrebné medicínske vzdelanie, ale postačí len laická vedomosť kombinovaná s vedomosťou každého vodiča, že šoférovať pod vplyvom alkoholu je zakázané a že takéto konanie môže spôsobiť vážne dopravné nehody.

Súd pri zvažovaní druhu a výmery trestu vyhodnotil aj osobu obžalovanej a možnosti jej nápravy a v tejto súvislosti vychádzal aj z už evidovaného skoršieho odsúdenia obžalovanej, konkrétne trestným rozkazom Okresného súdu Malacky z 19. júna 2013, sp. zn. 2T/23/2013, bola odsúdená sa spáchanie prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, na 6-mesačný trest odňatia slobody, výkon ktorého jej bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 18 mesiacov a zároveň na 18-mesačný trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu. V rámci tohto odsúdenia sa obžalovaná osvedčila dňa 11. marca 2015.

V naznačenom smere súd považuje za potrebné zdôrazniť, že hoci sa v rámci toto skoršieho odsúdenia obžalovanej na ňu hľadí, akoby nebola odsúdená, je potrebné uviesť, že z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, fikciu neodsúdenia nie je možné stotožňovať s „fikciou“ nespáchania trestného činu. Ide o dve rôzne právne skutočnosti, ktorých účinky nie sú rovnaké. Aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe obžalovanej, o spôsobe jej života, o jej sklonoch páchať trestnú činnosť, pričom § 34 Trestného zákona oprávňuje súd pri posudzovaní osobného profilu obžalovanej prihliadať aj na takéto odsúdenie. Súd podporne poukazuje na ustálenú judikatúru, dve rozhodnutia: R 10/1974 - fikcia zahladenia odsúdenia nebráni tomu, aby súd pri hodnotení možnosti nápravy páchatelia prihliadol na skutočnosť, že páchatel už v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti vyvodil príslušné závery z hľadiska sklonu páchatelia k trestnej činnosti a jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosti jeho nápravy a pod. Závažnosť tejto skutočnosti je však zásadne menšia ako závažnosť skutočnosti, že páchatel už bol odsúdený. V zmysle R 71/1975 - zahladením odsúdenia, alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin.

Zároveň súd vychádzal aj z toho, že dopravné predpisy obžalovaná porušuje aj v priestupkových konaniach, kedy jej za priestupok z 23. februára 2017 bola uložená 50,- eurová pokuta a za priestupok z 15. apríla 2019 bola uložená 10,- eurová pokuta. Peňažné pokuty boli obžalovanej uložené aj za priestupky týkajúce sa nezabráneniu voľného pohybu psa v dňoch 05. januára 2018, 19. mája 2018 a 24. novembra 2018.

Ani výkon trestov za skorší, dokonca totožný, trestný čin spáchaný pod vplyvom alkoholu v doprave a ani sankcie za dopravné priestupky teda celkom evidentne nemali žiadny prevýchovný účinok na obžalovanú, nakoľko opätovne porušila pravidlá cestnej premávky a to úmyselne a navyše, jej ovplyvnenie alkoholickými nápojmi v prejednávanej príhode bolo enormné.

Pokiaľ ide o posúdenie zavinenia obžalovanej, tak súd konštatuje, že obžalovaná konala v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, pretože, ak si sadla za volant po požití alkoholu, tak vedela, že bude jazdiť pod vplyvom alkoholu, teda chcela šoférovať za takýchto okolností, pričom súčasne mala vedomosť, že môže vyvolať kolízne situácie a spôsobiť škody na cudzom majetku, či ujmy na zdraví ostatným účastníkom cestnej premávky.

Z hľadiska určenia druhu a výmery trestu preto súd okolnosti ohľadom osoby obžalovanej vyhodnotil v jej neprospech.

Súd, práve s poukazom na vyššie uvedené okolnosti prípadu a osobu obžalovanej, dospel k záveru, že pre nápravu obžalovanej, ktorá nedokáže dlhodobo rešpektovať dôležité pravidlá cestnej premávky, čo vyvrcholilo tým, že viedla motorové vozidlo výrazne pod vplyvom alkoholu, nebude postačovať len uloženie trestu odňatia slobody nespojeného s jeho výkonom (predchádzajúci trest odňatia slobody bol ukladaný v jeho podmiennečnej forme) a už vôbec nie len uloženie alternatívneho trestu (súd opätovne pripomína, že majetkové sankcie boli, v súvislosti s dopravnými priestupkami, ukladané obžalovanej už v minulosti v priestupkovom konaní avšak ani tieto nemali na ňu žiadny pozitívny vplyv). Pri výmere trestu však súd nemohol prehliadnuť typovú závažnosť spáchaného prečinu stanovenú zákonodarcom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predchádzajúci podmiennečný trest odňatia slobody uložený obžalovanej za v podstate totožný trestný čin spáchaný pod vplyvom alkoholu na úseku dopravy, a tiež určité prevýchovné sankcie uložené obžalovanej v priestupkových konaniach, sa celkom minuli účinkom a preto je nevyhnutné prikročiť k represívnemu trestu spojenému s odňatím slobody, čo súd vyjadril tým, že uložil obžalovanej trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace; v porovnaní s trestom

uloženým v trestnom rozkaze trest znížený o jeden mesiac z dôvodu, že v rozsudku súd zohľadňoval o jednu poľahčujúcu okolnosť viac.

Súd, pri ukladaní trestu, poukazuje aj na tzv. generálnu prevenciu trestu, keď spoločnosť negatívne a pomerne citlivo vníma porušovanie dopravných predpisov nezodpovednými vodičmi a to najmä porušenie zákazu viesť motorové vozidlá pod vplyvom alkoholických nápojov, ktoré často končia dopravnými nehodami so smrteľnými zraneniami iných účastníkov cestnej premávky, ktorí sami pravidlá cestnej premávky žiadnym podstatným spôsobom neporušili (bolo len vecou náhody, že prejednáváný prípad „skončil“ len vo fáze ohrozenia ostatných účastníkov cestnej premávky a nie aj „poruchou“ na ich živote, či majetku). Trest musí byť preto aj taký, aby odradil iných od páchania trestných činov, v danom prípade odradil iných požívať alkoholické nápoje bezprostredne pred riadením motorového vozidla. Ukladaný trest preto súd považuje za primeraný prejednávánemu prípadu, okolnostiam prípadu a výške ovplyvnenia alkoholu zo strany obžalovanej.

Súd nemohol výraznejšie prihliadať na tvrdenia obhajoby o vzťahu obžalovanej s jej synom a na jeho možné zhoršenie v dôsledku nepodmienečného výkonu trestu odňatia slobody, a to predovšetkým z dôvodu, že na tieto okolnosti neprihliadala ani samotná obžalovaná, pretože na tieto okolnosti bolo z jej strany potrebné myslieť práve vtedy, keď sa opätovne rozhodla spáchať úmyselný, dokonca rovnaký trestný čin, než v minulosti, nakoľko obžalovaná vedela, resp. musela vedieť, aký následok bude mať takého jej protiprávne konanie. Starostlivosť o syna obžalovanej v nevyhnutnom rozsahu bude môcť zabezpečiť otec obžalovanej, ktorý sa s ním zvykne učiť a sprevádzať ho na futbalové tréningy.

Vzhľadom na to, že obžalovaná nebola v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody (za úmyselný trestný čin), súd ju na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súd uloženie uvedeného trestu kombinoval s uložením aj trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 5 rokov a 7 mesiacov, pretože na to boli jednoznačne splnené podmienky ustanovené v § 61 ods. 3 Trestného zákona, nakoľko súd odsúdil obžalovanú za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustila ako vodička dopravného prostriedku, a ktorá už bola za taký trestný čin, ktorého sa dopustila ako vodička dopravného prostriedku, odsúdená. Preto jej bolo nutné uložiť trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v § 289 ods. 2 Trestného zákona.

Čo sa týka výroku o škode, súd musel poškodenú Mgr. D. L., PhD., ako majiteľku poškodeného vozidla a poškodenú Komunálnu poisťovňu, a.s., s ich nárokmi na náhradu škody odkázať na civilný proces, pretože zo strany poškodených k uplatneniu nárokov na náhradu škody došlo, a hoci si poškodená Mgr. D. L., PhD., uplatnila nárok na nahradenie jej spoluúčasti vo výške 165,- eur, táto suma jej bola uhradená Komunálnou poisťovňou, a.s., a nárok poškodenej Komunálnej poisťovni, a.s., jej bol medzičasom nahradený samotnou obžalovanou.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave, pokiaľ sa oprávnené osoby nevzdali odvolania po vyhlásení tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku). Odvolanie má odkladný účinok. V písomne podanom odvolaní je potrebné uviesť voči ktorým výrokom rozsudku odvolanie smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.